

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS
helsinki.hao@oikeus.fi

Dnro: 1344/2023/T2/KRL

**LAUSUNTO HELSINGIN HALLINTO-OIKEUDELLE HALLINTOVALITUKSESTA KOSKIEN NURMIJÄRVEN
KUNNAN HALLINTOJOHTAJAN VIRANHALTIJAPÄÄTÖSTÄ 14.2.2023 § 3**

”Vastaus tietopyyntöön koskien työsuojelun poikkeamailmoitusta”

LAUSUNNON ANTAJA

Nurmijärven kunnanhallitus

VAATIMUKSET

Jäljempänä esitetyillä perusteilla Nurmijärven kunnanhallitus katsoo, ettei hallintojohtajan 14.2.2023 antama päätös tietopyyntöön ole lainvastainen ja valittajan vaatimukset tulee kaikilta osin hylätä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

Tietopyynnön käsittely

Valituksen tehnyt Pepe Perkiö on pyytänyt kunnalta 25.8.2022 häneen kohdistuvien kahden työsuojelun poikkeamailmoituksen kaiken dokumentaation. Poikkeamailmoitukset on tehty lokakuussa 2021 alueisännöitsijän ja kunnanlakimiehen toimesta ja ilmoitukset koskevat Perkiön toimintaa Kirkkotien tiekunnan kokouksessa 12.10.2021.

Tietopyyntö on käsitelty julkisuuslain (621/1999) mukaisena tietopyyntönä ja tietopyynnön käsittelyyn on sovellettu julkisuuslakia. Tietopyytäjälle on 7.9.2022 toimitettu kaksi poikkeamailmoitusta, jotka on luovutettu työsuojeluilmoitusten tekijöiden suostumuksella. Tämän jälkeen valittaja pyysi 7.9.2022 toimittamaan kaiken poikkeamailmoituksiin liittyvän muun dokumentaation ja erityisesti toisessa poikkeamailmoituksessa mainitun poikkeamailmoituksen tekijän esimiehelleen antaman tarkemman selvityksen.

Tietopyytäjälle on vastattu sähköpostitse 22.9.2022 ja edelleen 29.9.2022, että työsuojeluasian käsittelyyn mahdollisesti liittyvä viranhaltijoiden välinen sisäinen yhteydenpito on sisäistä työskentelyä, johon ei julkisuuslain 5 §:n 4 momentin perusteella sovelleta julkisuuslakia. Ko. työsuojeluasian käsittely kunnassa on päättynyt, eikä kunnalla ole kahden poikkeamailmoituksen

lisäksi muuta arkistoitavaa materiaalia työsuojeluasiaan käsittelyyn liittyen. Tietopyytäjää on pyydetty molempien vastausten yhteydessä ilmoittamaan, mikäli hän haluaa asiasta valituskelpoisen päätöksen. Tietopyytäjä on pyytänyt tietopyyntöön valituskelpoisen päätöksen sähköpostitse 31.1.2023. Hänen tietopyyntönsä on tehty hallintovalituksen kohteena oleva Nurmijärven hallintojohtajan viranhaltijapäätös 14.2.2023.

Ko. työsuojeluasian käsittely kunnassa

Hallintovalituksen kohteena oleva työsuojelun poikkeamailmoitus on tehty kunnanlakimiehen virassa toimivan Sari Forsströmin toimesta 15.10.2021. Poikkeamailmoitus koskee 12.10.2021 pidetyn Kirkkotien tiekunnan kokouksen tapahtumia. Kunnan edustajina kokouksessa ovat olleet läsnä alueisännöitsijä Aino Angervuori ja kunnanlakimies Sari Forsström. Kokouksessa tiekunnan puheenjohtajana on toiminut Pepe Perkiö, joka toimii myös kunnan teknisen lautakunnan puheenjohtajana.

Kokouksen jälkeen sekä alueisännöitsijä että kunnanlakimies ovat tehneet työnantajalle työsuojelun poikkeamailmoituksen. Kunnanlakimiehen laatimassa työsuojeluilmoituksessa on todettu, että edustaessaan kuntaa yksityistien tiekunnan kokouksessa, hän on kokenut tiekunnan puheenjohtajan taholta maalittamista ja epäasiallista kohtelua heti kokouksen alussa ja että kokouksessa on haitattu viranhaltijaa tekemästä työtään siellä ja vastaisuudessa. Poikkeamailmoituksessa on todettu, että tarkempi selvitys on annettu esimiehelle erillisessä liitteessä.

Kuten valittaja kirjoittaa, työsuojeluasian käsittelemiseksi pidettiin kunnanjohtajan koolle pyytämä epävirallinen keskustelutilaisuus 21.10.2021, johon osallistuivat ilmoituksen kohteena olevan Perkiön lisäksi kunnanjohtaja, hallintojohtaja ja henkilöstöjohtaja. Tilaisuudessa käytiin keskustelua tiekunnan kokouksen tapahtumista sekä ilmoituksen jättäneiden esiin tuomat näkemykset kokouksen tapahtumista. Keskustelun lopputuloksena työsuojeluasia todettiin käsitellyksi, ja että asiaan palataan tarvittaessa. Lisäksi todettiin, että mikäli asian käsittelyä on tarve jatkaa, niin jatkokäsittely tapahtuu kunnanhallituksessa, koska työsuojeluasian toisena osapuolena on kunnan luottamushenkilö.

Myös työsuojelun poikkeamailmoituksen tekijät hyväksyivät käsittelyn omalta osaltaan riittäväksi, jolloin työsuojeluasia todettiin loppuun käsitellyksi. Kunnan puolelta kyseiseen työsuojeluasiaan ei ole palattu 21.10.2021 pidetyn keskustelun jälkeen.

Asiakirjojen luovuttaminen

Julkisuuslain 5 §:n 2 momentin mukaisesti viranomaisen asiakirjalla tarkoitetaan viranomaisen hallussa olevaa asiakirjaa, jonka viranomainen tai sen palveluksessa oleva on laatinut taikka joka on toimitettu viranomaiselle asian käsittelyä varten tai muuten sen toimialaan tai tehtäviin kuuluvassa asiassa.

Julkisuuslain 5 § 4 momentin mukaisesti julkisuuslakia sovelletaan viranomaisissa työskentelevien sekä viranomaisten ja niiden lukuun toimivien yksityisten ja yhteisöjen välisiä neuvotteluja, yhteydenpitoa ja muuta niihin verrattavaa viranomaisten sisäistä työskentelyä varten laadittuihin asiakirjoihin vain, jos asiakirjat sisältävät sellaisia tietoja, että ne arkistolainsäädännön mukaan on

liitettävä arkistoon. Jos asiakirjat kuitenkin liitetään arkistoon, viranomaisen voi määrätä, että tietoja niistä saa antaa vain viranomaisen luvalla.

Valituksen tehneelle Perkiölle on ilmoituksen tekijöiden suostumuksella 7.9.2022 toimitettu työsuojeluasiaa koskevat kaksi poikkeamailmoitusta, jotka hänellä asianosaisena ovat olleet käytettävissä. Poikkeamailmoituksista ilmenee, mitä asiaa työsuojelun poikkeamailmoitukset koskevat sekä poikkeamailmoituksiin johtanut tilanne ja tapahtumat.

Poikkeamailmoituksen käsittely on työturvallisuuslain ohjaama menettely. Kunnanlakimiehen laatimassa poikkeamailmoituksessa todetaan, että tarkempi selvitys on annettu esimiehelle erillisessä liitteessä. Kyse ei ole varsinaisesti poikkeamailmoituksen liitteestä, vaan tietopyynnön kohteena oleva asiakirja on työntekijän sähköpostitse esihenkilölleen luottamuksellisesti antama näkemys kokouksen tapahtumista eikä sitä ole alun perinkään laadittu siinä tarkoituksessa, että se toimisi ko. työsuojeluasian valmistelumateriaalina.

Kunnan näkemyksen mukaan tietopyynnön kohteena oleva asiakirja on työntekijän ja hänen esihenkilöidensä välistä sisäistä viestintää, eivätkä työsuojeluprosessissa syntyvät sisäiset viestit ja selvitykset ole asian käsittelyyn liittyviä arkistoitavia asiakirjoja. Kyseessä ei näin ollen ole julkisuuslain 5 §:ssä tarkoitettu viranomaisen asiakirja. Toisin kuin valittaja kirjoittaa, asiakirjaa ei pyritä piilottelemaan sen epäedullisuuden vuoksi, vaan turvataan viranhaltijoiden välinen sisäinen viestintä työsuojeluprosessissa. Lähtökohtaisesti työntekijällä tulee työsuojeluasiassa olla oikeus luottamukselliseen viestintään esihenkilönsä kanssa.

Kuten edellä on todettu, kyseinen työsuojeluasia on käsitelty keskustellen asianosaisten kanssa ja poikkeamailmoitukset eivät ole johtaneet enempiin toimenpiteisiin. Ko. työsuojeluasian käsittely kunnassa on päättynyt lokakuussa 2021, eikä työsuojeluasiaan liittyen ole syntynyt muuta arkistoitavaa materiaalia poikkeamailmoitusten lisäksi. Mikäli työsuojeluasian käsittelyä olisi ollut tarpeen jatkaa kunnanhallituksessa, niin molemmilta osapuolilta olisi pyydetty kirjallinen selvitys ja kannanotto tapahtumista asian käsittelyä varten, jolloin valmistelumateriaalia asian käsittelyyn liittyen olisi luonnollisesti syntynyt enemmän.

Edellä mainitulla perusteella päätöksessä on katsottu, että pyydettyyn aineistoon ei sovelleta julkisuuslakia julkisuuslain 5 §:n 4 momentin perusteella.

EU:n tietosuoja-asetuksen artikla 15

Valittaja on perustellut hallintovalitustaan seuraavasti ”pyydetty tieto on EU:n tietosuoja-asetuksen 2016/679 alaista henkilötietoa, joka tulee asetuksen artiklan 15 mukaisesti luovuttaa asianosaiselle, jotta asianosainen voi esimerkiksi pyytää oikaisemaan vääriä tietoja tai tekemään asiassa valitus valvontaviranomaiselle.”

Tietosuojalain 28 §:n mukaan ”Oikeuteen saada tieto ja muuhun henkilötietojen luovuttamiseen viranomaisen henkilörekisteristä sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta säädetään.”

EU:n tietosuoja-asetuksen mukaisesti rekisteröidyllä on lähtökohtaisesti oikeus saada tutustua kaikkiin rekisterinpitäjän käsittelemiin rekisteröityä koskeviin henkilötietoihin. Nurmijärven kunnassa

työsuojelun poikkeamailmoitukset ovat rekisteröitävää ja riskienhallintajärjestelmään tallennettavaa tietoa. Työsuojeluprosessissa syntyvät sisäiset viestit ja selvitykset eivät ole asian käsittelyyn liittyviä rekisteröitäviä asiakirjoja. Henkilörekisteriin sisältyvät poikkeamailmoitukset on valituksen tekijälle toimitettu. Sen sijaan tietopyynnön kohteena oleva asiakirja on työntekijän ja hänen esihenkilöidensä välistä sisäistä viestintää, jota ei ole rekisteröity minnekään eikä kyse ole tietosuoja-asetuksen tarkoittamasta henkilörekisteritiedosta. Kyseistä asiakirjaa ei ole myöskään katsottu julkisuuslain 5 §:n tarkoittamaksi viranomaisen asiakirjaksi.

Tietosuoja-asetuksen näkökulmasta rekisteröidyn oikeudet koskevat kaikkia asianosaisia, eli myös ilmoituksen tekijän tietosuoja on huomioitava. Tietosuojalain 34 §:n mukaan tiedon luovuttamisesta voidaan kieltäytyä, mikäli tiedon antamisesta koituu vakavaa vaaraa rekisteröidyn tai jonkun muun oikeuksille. Poikkeamailmoituksen tekijän oikeutena voidaan pitää ilmoituksen käsittelyn luottamuksellisuutta. Samoin työntekijällä on oikeus omien sähköpostiviestiensä luottamuksellisuuteen siltä osin, kun kyse ei ole julkisista viranomaisen asiakirjoista.

Valittaja on tehnyt kunnalle 14.3.2023 EU:n tietosuoja-asetuksen 15 artiklan mukaisen omien tietojen tarkastuspyynnön. Hänelle on vastattu tarkastuspyyntöön 15.3.2023.

Muuta huomioitavaa

Edellä mainittujen seikkojen lisäksi Perkiö on valituksessaan tuonut esiin muun muassa luottamushenkilövalintoihin ja kunnan yksityistieasioihin liittyviä seikkoja. Näillä seikoilla ei ole merkitystä arvioitaessa hallintovalituksen perusteita, minkä vuoksi niiden osalta ei ole tarpeen lausua tässä vastineessa.